

*Parlamentul României
Senat*

**L E G E A
serviciului de iluminat public**

Senatul adoptă prezentul proiect de lege

**CAPITOLUL I
Dispoziții generale**

Art.1.- (1) Prezenta lege stabilește cadrul juridic unitar privind înființarea, organizarea, exploatarea, gestionarea și controlul funcționării serviciului de iluminat public în comune, orașe și municipii.

(2) Serviciul de iluminat public face parte din sfera serviciilor comunale de utilități publice și cuprinde totalitatea acțiunilor și activităților de utilitate publică și de interes economic și social general desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale sub controlul, conducerea sau coordonarea autorităților administrației publice locale, în scopul asigurării iluminatului public.

(3) Serviciul de iluminat public cuprinde iluminatul rutier-stradal, iluminatul arhitectural, iluminatul pietonal, iluminatul ornamental în parcuri, piețe, zone de agrement și iluminatul ornamental-festiv al comunelor, orașelor și municipiilor.

Art.2.- (1) Serviciul de iluminat public se realizează prin intermediul unei infrastructuri tehnico-edilitare specifice, denumită în continuare *sistem de iluminat public*.

(2) În înțelesul prezentei legi, sistemul de iluminat public constituie un ansamblu tehnologic și funcțional, alcătuit din construcții, instalații și echipamente specifice, necesare prestării serviciului de iluminat public.

(3) În cazul sistemelor de iluminat public folosite exclusiv pentru iluminatul public, părți componente ale acestora sunt următoarele:

- a) linii electrice de joasă tensiune supraterane sau subterane;
- b) stâlpi de susținere a liniilor electrice și/sau a corpurilor de iluminat;
- c) posturi de transformare, cutii de distribuție și cutii de trecere supraterane, terane sau subterane;
- d) echipamente de comandă, automatizare și măsurare;
- e) corpuși de iluminat, console și accesorii.

(4) În cazul sistemelor folosite atât pentru iluminatul public cât și pentru distribuția energiei electrice sau alimentarea cu energie electrică a altor consumatori, persoane fizice sau juridice, sistemul de iluminat public cuprinde cel puțin:

- a) linii electrice de joasă tensiune supraterane sau subterane;
- b) posturi de transformare și cutii de distribuție supraterane, terane sau subterane;
- c) echipamente de comandă, automatizare și măsurare;
- d) corpuși de iluminat, console și accesorii.

Art.3.- Noțiuni tehnice utilizate în cuprinsul legii se definesc după cum urmează:

a) *sistem de iluminat public* - ansamblul format din puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere, linii electrice de joasă tensiune subterane sau supraterane, fundații, stâlpi, instalațiile de legare la pământ, console, corpuși de iluminat, accesorii, conductoare, izolatoare, cleme, armături, echipamente de comandă, automatizare și măsurare utilizate pentru iluminatul public;

- b) *dispozitiv (corp) de iluminat* - aparatul de iluminat care servește la distribuția, filtrarea sau transmisia luminii produse de la una sau mai multe lămpi către exterior;
- c) *iluminat rutier-stradal* - iluminatul destinat obținerii parametrilor luminotehnici impuși de normele în vigoare pe suprafața utilă a căilor de circulație;
- d) *sistem de iluminat rutier-stradal* - infrastructura necesară prestării iluminatului rutier-stradal;
- e) *iluminat arhitectural* - iluminatul destinat punerii în evidență a unor monumente de artă sau istorice ori a unor obiective de importanță publică sau culturală pentru comunitatea locală (primărie, școli, spitale, biserici etc.);
- f) *sistem de iluminat arhitectural* - infrastructura folosită pentru prestarea iluminatului arhitectural;
- g) *iluminat pietonal* - iluminatul având ca scop realizarea unui nivel de iluminat corespunzător, prevăzut de normele în vigoare, al căilor de acces destinate pietonilor;
- h) *sistem de iluminat pietonal* - infrastructura folosită pentru prestarea iluminatului pietonal;
- i) *iluminat ornamental* - iluminatul având rolul de a asigura un nivel de iluminare și un confort vizual ridicat, impus de normele în vigoare pentru zonele destinate parcilor, spații de agrement, piețe, târguri etc.;
- j) *sistem de iluminat ornamental* - infrastructura folosită pentru prestarea iluminatului ornamental;
- k) *iluminat ornamental-festiv* - iluminatul utilizat cu precădere în perioada sărbătorilor legale, la comemorări și alte evenimente festive, având ca rol punerea în valoare a unor aspecte semnificative proprii acestora;
- l) *sistem de iluminat ornamental-festiv* - infrastructura folosită pentru prestarea iluminatului ornamental-festiv.

Art.4.- (1) Sistemul de iluminat public destinat prestării serviciului de iluminat public face parte din proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale, cu excepțiile prevăzute de lege și se

evidențiază și inventariază în cadastralele imobiliar-edilitare ale unităților administrativ-teritoriale.

(2) În situația în care infrastructura necesară prestării serviciului de iluminat public sau părți componente ale acesteia sunt proprietatea publică a statului sau a unui terț, în temeiul Legii energiei electrice nr.318/2003 sau al altelui legi aplicabile, autoritățile administrației publice locale au dreptul de uz și de servitute cu titlu gratuit, pe toată durata existenței acesteia, pe baza unei convenții tehnice prin care se reglementează toate aspectele cu privire la exploatarea bunurilor în cauză afectate serviciului de iluminat public, cu respectarea echitabilă a drepturilor tuturor părților implicate.

(3) Autoritățile administrației publice locale sau operatorii, așa cum sunt definiți prin legea serviciilor comunale de utilități publice, au dreptul să solicite instanțelor de judecată competente respectarea drepturilor prevăzute la alin.(2) cu privire la utilizarea infrastructurii necesare prestării serviciului de iluminat public sau a unor componente ale acesteia.

(4) Sistemele de iluminat public se amplasează, de regulă, pe terenuri aparținând domeniului public sau privat al unităților administrativ-teritoriale.

Art.5.- (1) Serviciul de iluminat public se organizează și funcționează cu respectarea principiilor stabilite în legea serviciilor comunale de utilități publice.

(2) Prevederile prezentei legi se aplică serviciului de iluminat public organizat la nivelul tuturor comunelor, orașelor și municipiilor, indiferent de mărime și grad de dezvoltare economico-socială, care dispun de un sistem de iluminat public sau dețin un drept de folosință asupra unor sisteme aflate în proprietatea terților.

Art.6.- Organizarea și desfășurarea serviciului de iluminat public trebuie să asigure satisfacerea unor cerințe și nevoi de utilitate publică ale comunităților locale, și anume:

a) ridicarea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;

b) creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunităților locale, inclusiv asigurarea siguranței circulației rutiere și pietonale;

c) punerea în valoare, printr-un iluminat arhitectural și ornamental adecvat, a zestrei arhitectonice și peisagistice a localităților și marcarea prin sisteme de iluminat arhitectural sau ornamental-festiv a evenimentelor naționale și a sărbătorilor legale sau religioase;

d) realizarea unei infrastructuri tehnico-edilitare moderne, capabile să susțină și să stimuleze dezvoltarea economico-socială a localităților;

e) funcționarea și exploatarea în condiții de siguranță, rentabilitate și eficiență economică a infrastructurii aferente serviciului.

Art.7.- (1) Serviciul de iluminat public va respecta și va îndeplini, la nivelul comunităților locale, în întregul lor, indicatorii de performanță aprobați prin hotărâri ale consiliilor locale, ale consiliilor județene sau ale Consiliului general al municipiului București, după caz.

(2) Indicatorii de performanță ai serviciului se aprobă în baza unui *studiu de specialitate*, care va ține seama cu prioritate de necesitățile comunităților locale, de starea tehnică și de eficiență sistemului de iluminat public existent, precum și de standardele minime privind iluminatul public prevăzute de normele interne, de normele pentru serviciile de iluminat public stabilite de Comisia Internațională de Iluminat și de normele Uniunii Europene în acest domeniu.

CAPITOLUL II

Autorități și competențe

Art.8.- (1) Înființarea, organizarea și coordonarea funcționării serviciului de iluminat public la nivelul unităților administrativ-teritoriale, precum și înființarea, dezvoltarea, reabilitarea și modernizarea sistemelor de iluminat public intră în competența exclusivă a autorităților administrației publice locale.

(2) Gestionarea și administrarea serviciului de iluminat public, precum și funcționarea, exploatarea și întreținerea sistemelor de iluminat public aferente constituie responsabilitatea autorităților administrației publice locale.

(3) În situația în care bunurile ce formează sistemele de iluminat public nu sunt proprietatea unității administrativ-teritoriale, exploatarea și întreținerea sistemelor de iluminat public intră în atribuțiile și responsabilitatea autorităților administrației publice locale numai după încheierea cu deținătorii acestora a unor convenții de exploatare, prin care se vor reglementa condițiile de exploatare a bunurilor în cauză, cu respectarea echitabilă a drepturilor tuturor părților implicate.

(4) Refuzul deținătorilor sistemului de iluminat public de a încheia convențiile de exploatare a bunurilor în cauză dă dreptul autorităților administrației publice locale sau operatorilor să exploateze, întrețină, reabiliteze și să modernizeze bunurile ce formează sistemul de iluminat public de la data intentării acțiunii în justiție, potrivit art.4 alin.(3).

Art.9.- (1) Elaborarea și aprobatarea strategiilor locale de dezvoltare a serviciului de iluminat public, a programelor de investiții privind dezvoltarea și modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente, a regulamentului serviciului, a caietului de sarcini, alegerea modalității de gestiune, precum și a criteriilor și procedurilor de delegare a gestiunii intră în competența exclusivă a consiliilor locale, a consiliilor județene sau a Consiliului general al municipiului București, după caz.

(2) Strategiile și reglementările menționate la alin.(1) au la bază Strategia Guvernului privind serviciul de iluminat public și țin cont de planurile de urbanism și de amenajare a teritoriului, de programele de dezvoltare economico-socială a unităților administrativ-teritoriale, precum și de reglementările specifice domeniului, emise de autoritățile de reglementare competente.

(3) Strategiile autorităților administrației publice locale vor urmări, cu prioritate, realizarea următoarelor obiective:

a) orientarea serviciului de iluminat public către utilizatori și beneficiari;

b) asigurarea calității și performanțelor sistemelor de iluminat public, la nivel compatibil cu directivele Uniunii Europene;

c) respectarea normelor privind serviciul de iluminat public stabilite de Comisia Internațională de Iluminat, la care România este afiliată, respectiv de Comitetul Național Român de Iluminat;

- d) asigurarea accesului nediscriminatoriu al tuturor membrilor comunității locale la serviciul de iluminat public;
- e) reducerea consumurilor specifice prin utilizarea unor corpuri de iluminat performante, a unor echipamente specializate și prin asigurarea unui iluminat public judicios;
- f) promovarea investițiilor, în scopul modernizării și extinderii sistemelor de iluminat public;
- g) asigurarea, la nivelul localităților, a unui iluminat stradal și pietonal adecvat necesităților de confort și securitate, individuală și colectivă, prevăzute de normele în vigoare;
- h) asigurarea unui iluminat arhitectural, ornamental și ornamental-festiv, adecvat punerii în valoare a edificiilor de importanță publică și/sau culturală și marcării prin sisteme de iluminat arhitectural și/sau ornamental-festiv a evenimentelor naționale și a sărbătorilor legale și/sau religioase;
- i) promovarea de soluții tehnice și tehnologice performante, cu costuri minime;
- j) promovarea mecanismelor specifice economiei de piață, prin crearea unui mediu concurențial de atragere a capitalului privat;
- k) instituirea evaluării comparative a indicatorilor de performanță a activității operatorilor și participarea cetățenilor și asociațiilor reprezentative la acest proces;
- l) promovarea formelor de gestiune delegată;
- m) promovarea metodelor moderne de management;
- n) promovarea profesionalismului, a eticii profesionale și a formării profesionale continue a personalului ce lucrează în domeniu.

Art.10.- În exercitarea atribuțiilor și responsabilităților ce le revin în domeniul administrării și gestionării serviciului de iluminat public, autoritățile administrației publice locale adoptă hotărâri sau emit dispoziții, după caz, privitoare la:

- a) aprobarea programelor de dezvoltare, reabilitare, extindere și modernizare a sistemelor de iluminat public existente, precum și a programelor de înființare a unor noi rețele de iluminat public;
- b) coordonarea proiectării și execuției lucrărilor tehnico-edilitare, în scopul realizării acestora într-o concepție unitară și corelată cu

programele de dezvoltare economico-socială a localităților și de amenajare a teritoriului, de urbanism și mediu;

c) aprobarea studiilor de fezabilitate privind reabilitarea, extinderea și modernizarea sistemelor de iluminat public, studii care vor stabili indicatorii tehnico-economi, vor identifica sursele de finanțare a investițiilor, precum și soluția optimă din punct de vedere tehnico-economic;

d) darea în administrare sau delegarea gestiunii serviciului de iluminat public, precum și încredințarea exploatarii bunurilor aparținând patrimoniului public sau privat al localităților, aferente serviciului, conform prevederilor legale;

e) contractarea sau garantarea, în condițiile legii, a împrumuturilor pentru finanțarea programelor de investiții și modernizări ale sistemelor de iluminat public;

f) elaborarea și aprobarea regulamentului serviciului și a caietului de sarcini, în conformitate cu regulamentul-cadru și caietul de sarcini-cadru, elaborate de A.N.R.S.C.;

g) aprobarea taxelor speciale pentru prestarea serviciului de iluminat public, cu respectarea reglementărilor în vigoare;

h) rezilierea unilaterală a contractelor de delegare a gestiunii serviciului pentru încălcarea repetată a clauzelor acestora, și pentru nerespectarea indicatorilor de performanță a serviciului.

Art.11.- În raport cu comunitățile locale pe care le reprezintă, autoritățile administrației publice locale au următoarele responsabilități:

a) să aducă la cunoștință publică, în condițiile legii, hotărârile și dispozițiile având ca obiect serviciul de iluminat public;

b) să stabilească și să aprobe indicatorii de performanță a serviciului de iluminat public numai după ce, în prealabil, au fost supuși dezbatării publice;

c) să elaboreze și să aprobe strategia locală de dezvoltare a serviciului de iluminat public și a infrastructurii aferente, cu consultarea prealabilă a cetățenilor;

d) să informeze periodic locuitorii cu privire la starea serviciului de iluminat public, la măsurile adoptate sau preconizate pentru

asigurarea funcționării acestuia, inclusiv cu privire la necesitatea instituirii unor taxe speciale pentru finanțarea investițiilor necesare;

e) să rezolve sesizările cu privire la deficiențele apărute în prestarea serviciului de iluminat public.

Art.12.- (1) În raport cu operatorii, autoritățile administrației publice locale au următoarele drepturi:

a) să monitorizeze și să controleze activitățile desfășurate de operatorul serviciului de iluminat public și îndeplinirea indicatorilor de performanță;

b) să aplice clauzele sancționatorii, în cazul în care operatorul nu respectă prevederile hotărârii de dare în administrare sau ale contractului de delegare a gestiunii, după caz, inclusiv prevederile din regulamentul serviciului și din caietul de sarcini anexate la acestea;

c) să verifice respectarea clauzelor de administrare, întreținere și predare a bunurilor publice sau private afectate serviciului.

(2) Autoritățile administrației publice locale au, față de operatorii serviciilor de iluminat public, următoarele obligații:

a) să aplice un tratament egal tuturor operatorilor;

b) să asigure și să respecte independența managerială a operatorului față de orice ingerințe ale autorităților și instituțiilor publice;

c) să asigure menținerea echilibrului contractual, stabilit prin contractul prin care se delegă gestiunea;

d) să asigure un mediu de afaceri concurențial și transparent;

e) să asigure publicitatea și accesul liber la informațiile publice, cu precădere la acele informații care asigură pregătirea ofertelor și participarea la procedurile de delegare a gestiunii serviciului;

f) să respecte și să-și îndeplinească propriile obligații prevăzute în contractele prin care se delegă gestiunea acestor servicii;

g) să păstreze confidențialitatea informațiilor, altele decât cele publice, referitoare la activitatea operatorului.

Art.13.- Împotriva hotărârilor sau dispozițiilor autorităților administrației publice locale, date în aplicarea prezentei legi, persoanele

fizice sau juridice interesate se pot adresa instanței de contencios administrativ, în condițiile legii.

Art.14.- Unitățile administrativ-teritoriale se pot asocia între ele în vederea înființării, realizării și exploatarii în interes comun a serviciului de iluminat public și a infrastructurii aferente acestuia, în condițiile stabilite prin legea serviciilor comunale de utilități publice.

Art.15.- (1) Autoritatea de reglementare competență pentru serviciul de iluminat public este Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunale de Utilități Publice, *denumită în continuare A.N.R.S.C.* A.N.R.S.C. își exercită competențele și atribuțiile care îi sunt acordate prin legea serviciilor comunale de utilități publice față de autoritățile administrației publice locale și față de toți operatorii, indiferent de forma de organizare, natura capitalului, țara de origine sau modalitatea de gestiune adoptată.

(2) A.N.R.S.C., în colaborare cu Comitetul Național Român pentru Iluminat, *denumit în continuare C.N.R.I.*, va realiza și dezvolta un sistem informational ce va permite colectarea, monitorizarea și compararea continuă a fiecărui indicator de performanță specific serviciului de iluminat public cu nivelul atins de operatorul cel mai performant în domeniu.

(3) Autoritățile administrației publice locale au acces la orice informație de interes public deținută de A.N.R.S.C. cu privire la serviciul de iluminat public.

CAPITOLUL III

Organizarea și funcționarea serviciului de iluminat public

Sectiunea 1

Gestionarea și administrarea serviciului de iluminat public

Art.16.- (1) Gestiunea serviciului de iluminat public se realizează prin următoarele modalități:

- a) gestiune directă;
- b) gestiune delegată.

(2) Alegerea formei de gestiune a serviciului de iluminat public se face prin hotărâri ale consiliilor locale, ale consiliilor județene, ale Consiliului general al municipiului București sau ale asociațiilor de dezvoltare comunitară, după caz.

Art.17.- (1) Indiferent de forma de gestiune adoptată, în virtutea competențelor și atribuțiilor ce le revin potrivit legii, autoritățile administrației publice locale păstrează dreptul de a aproba, supraveghea și controla, după caz:

- a) modul de fundamentare a tarifelor și respectarea metodologiei de stabilire, ajustare sau modificare a acestora;
- b) modul de îndeplinire a obligațiilor contractuale asumate de operatori și activitățile desfășurate de aceștia;
- c) calitatea și eficiența serviciului prestat, corespunzător indicatorilor de performanță a serviciului, stabiliți conform legii;
- d) modul de administrare, exploatare, conservare și menținere în funcțiune, dezvoltare și/sau modernizare a sistemului de iluminat public.

(2) Activitățile specifice serviciului de iluminat public, indiferent de forma de gestiune adoptată, se organizează și se desfășoară în conformitate cu prevederile *regulamentului serviciului de iluminat public* și ale *caietului de sarcini* elaborate și aprobate de consiliile locale, de consiliile județene sau de Consiliul general al municipiului București, după caz, în baza regulamentului-cadru al serviciului de iluminat public și a caietului de sarcini-cadru elaborate de A.N.R.S.C. și aprobate prin ordin al președintelui acesteia.

Art.18.- (1) Gestionarea la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, județelor sau asociațiilor de dezvoltare comunitară a serviciului de iluminat public, respectiv exploatarea și funcționarea infrastructurii aferente se organizează astfel încât să asigure respectarea indicatorilor de performanță, a nivelurilor de iluminare și luminanță prevăzute de normativele specifice domeniului și ținând seamă de următoarele:

- a) mărimea, gradul de dezvoltare și particularitățile economico-sociale ale localităților;
- b) starea sistemului de iluminat public existent;

c) posibilitățile locale de finanțare a exploatarii, întreținerii și dezvoltării serviciului și a infrastructurii tehnico-edilitare aferente.

(2) Propunerile de indicatori de performanță a serviciului de iluminat public rezultă în baza unor studii de specialitate, care vor analiza elementele prevăzute la alin.(1) și vor fi supuse unor consultări și dezbatări publice în urma cărora se va adopta soluția optimă pentru comunitate.

(3) Consiliile locale, consiliile județene sau Consiliul general al municipiului București, după caz, vor aproba indicatorii de performanță, cu respectarea prevederilor stabilite în acest scop în regulamentul-cadru al serviciului de iluminat public și în caietul de sarcini-cadru, care au caracter minimal.

(4) Regulamentele proprii ale serviciului și caietele de sarcini trebuie să cuprindă prevederi prin care se stabilesc cel puțin următoarele:

- a) nivelurile de iluminat, pe zone caracteristice;
- b) indicatorii de performanță a serviciului;
- c) condițiile tehnice;
- d) infrastructura aferentă serviciului;
- e) raporturile operator-utilizator.

Secțiunea a 2-a

Gestiunea directă

Art.19.- (1) În cazul gestiunii directe autoritățile administrației publice locale își asumă nemijlocit toate sarcinile și responsabilitățile cu privire la înființarea, organizarea, finanțarea, coordonarea, administrarea, gestionarea, exploatarea și asigurarea funcționării serviciului de iluminat public.

(2) Gestiunea directă se realizează prin intermediul unor operatori care pot fi:

a) compartiment de specialitate, fără personalitate juridică, organizat în cadrul aparatului propriu al consiliului local al unității administrativ-teritoriale;

b) serviciu public de specialitate, fără personalitate juridică, organizat în cadrul aparatului propriu al consiliului local al

unității administrativ-teritoriale, având autonomie financiară și funcțională;

c) serviciu public de specialitate, cu personalitate juridică, organizat în subordinea consiliului local al unității administrativ-teritoriale sau a asociației de dezvoltare comunitară, după caz, având patrimoniu propriu, gestiune economică proprie și autonomie financiară și funcțională.

(3) Operatorii menționați la alin.(2) prestează serviciul de iluminat public în baza *hotărârii de dare în administrare* a serviciului și a infrastructurii tehnico-edilitare aferente, adoptată de autoritățile administrației publice locale și în baza licenței eliberate de A.N.R.S.C.

(4) Disponibilitățile provenite din împrumuturi, fonduri externe nerambursabile sau transferuri de la bugetul de stat destinate cofinanțării unor obiective de investiții specifice se administrează și utilizează potrivit acordurilor de finanțare încheiate. Prin derogare de la dispozițiile legislației privind finanțele publice locale, excedentele anuale rezultate din execuția bugetelor de venituri și cheltuieli ale compartimentelor/serviciilor publice de specialitate care gestionează și exploatează un serviciu de iluminat public, rămase la finele exercițiului bugetar, se reportează în anul următor, cu aceeași destinație.

Sectiunea a 3-a Gestiunea delegată

Art.20.- (1) În cazul gestiunii delegate, autoritățile administrației publice locale transferă, în baza unui contract prin care se delegă gestiunea, denumit în continuare *contract de delegare a gestiunii*, unui sau mai mulți operatori cu statut de societăți comerciale cu capital public, privat sau mixt, sarcinile și responsabilitățile proprii cu privire la gestionarea, exploatarea și administrarea propriu-zisă a serviciului, respectiv la exploatarea, funcționarea, reabilitarea și modernizarea sistemului de iluminat public, în condițiile legii.

(2) Operatorii care își desfășoară activitatea în regim de gestiune delegată pot fi:

a) societăți comerciale prestatoare ale serviciului de iluminat public al căror capital social este deținut în totalitate de unitățile

administrativ-teritoriale, înființate de autoritățile administrației publice locale sau rezultate ca urmare a reorganizării administrative, regiilor autonome ori a serviciilor publice de specialitate subordonate autorităților administrației publice locale;

b) societăți comerciale prestatoare ale serviciului de iluminat public, cu capital social privat sau mixt.

(3) Operatorii menționați la alin.(2) prestează serviciul de iluminat public în baza *contractului de delegare a gestiunii*, aprobat de autoritățile administrației publice locale și în baza licenței eliberate de autoritatea competență.

(4) Tipul contractului de delegare a gestiunii, forma, conținutul și anexele acestuia se stabilesc potrivit prevederilor legii serviciilor comunale de utilități publice și corespunzător legislației aplicabile fiecărei modalități de delegare a gestiunii serviciului, în funcție de regimul juridic ce urmează a fi adoptat pentru delegarea gestiunii.

Art.21.- (1) În procesul delegării gestiunii serviciului de iluminat public, în conformitate cu competențele și atribuțiile ce le revin potrivit legii, autoritățile administrației publice locale păstrează prerogativele privind adoptarea politicilor și strategiilor de dezvoltare a serviciului, respectiv a programelor de dezvoltare a sistemului de iluminat public, precum și drepturile și competențele precizate la art.17 alin.(1).

(2) Activitățile de monitorizare și control al modului de respectare a condițiilor de emitere și menținere a licențelor revin A.N.R.S.C., iar al indicatorilor de performanță stabiliți în contractele de delegare a gestiunii, autorităților administrației publice locale.

Art.22.- (1) Pot face obiectul contractelor de delegare a gestiunii activitățile de operare propriu-zisă - gestionare, administrare, exploatare, întreținere - precum și activitățile de pregătire, finanțare și realizare a investițiilor din infrastructura aferentă serviciului de iluminat public.

(2) Pe durata derulării contractului de delegare a gestiunii, bunurile mobile sau imobile aparținând domeniului public sau privat al unităților administrativ-teritoriale, utilizate pentru realizarea serviciului, se concesionează operatorului căruia i s-a atribuit contractul de delegare a gestiunii.

(3) În situația în care infrastructura necesară prestării serviciului de iluminat public sau părți componente ale acesteia nu sunt proprietatea unității administrativ-teritoriale, odată cu încheierea contractului de delegare a gestiunii serviciului, autoritatea administrației publice locale va transfera operatorului și dreptul de folosință gratuită a respectivelor bunuri, drept prevăzut la art.4 din prezenta lege.

(4) Procedurile pentru delegarea gestiunii serviciului de iluminat public se organizează și se derulează potrivit dispozițiilor legii serviciilor comunale de utilități publice, ale prezentei legi și în conformitate cu legislația specifică fiecărui tip de contract de delegare a gestiunii.

(5) Documentația de delegare a gestiunii, cuprinzând caietele de sarcini, criteriile de selecție și instrucțiunile privind organizarea și desfășurarea procedurilor se elaborează de autoritățile administrației publice locale, în baza prevederilor legislației aplicabile fiecărui tip de contract de delegare a gestiunii.

(6) Garanțiile profesionale ale operatorului constituie criteriu principal pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii. În cadrul procedurilor de atribuire a unei delegări de gestiune, garanțiile profesionale ale operatorului - candidat vor fi apreciate și prin referință la asociații componente ai acestuia, atunci când aceștia garantează că operatorul va presta serviciul cel puțin la standardul la care ei își l-ar fi prestat. Societățile comerciale nou-create pot fi admise într-o procedură de atribuire a unei delegări de gestiune, în aceleași condiții ca și societățile existente.

(7) Contractele de delegare a gestiunii serviciului se reziliază de plin drept dacă operatorul nu respectă condițiile contractuale, precum și în cazul retragerii licenței de operare. Părțile pot să prevadă în contracte și alte clauze de reziliere.

Art.23.- (1) În vederea încheierii contractelor de delegare a gestiunii, consiliile locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, consiliile județene sau Consiliul general al municipiului București, după caz, vor întocmi și aproba, în termen de 6 luni de la luarea deciziei privind delegarea gestiunii, un *studiu de oportunitate* potrivit legislației specifice tipului de

contract de delegare a gestiunii serviciului adoptat, precum și documentația prevăzută la art.22 alin.(5).

(2) Procedurile de delegare a gestiunii vor fi demarate în termen de 30 de zile de la aprobarea documentației de delegare a gestiunii.

(3) Contractul de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public va cuprinde, în mod obligatoriu, clauzele prevăzute de legea serviciilor comunale de utilități publice.

Art.24.- (1) Atribuirea și încheierea contractelor de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public se aprobă prin hotărâri ale consiliilor locale, ale consiliilor județene sau prin hotărâre a Consiliului general al municipiului București, după caz.

(2) Sub rezerva contractelor în derulare la data intrării în vigoare a prezentei legi, durata unui contract prin care se delegă gestiunea nu poate fi mai mare decât durata necesară amortizării investițiilor. Această durată nu poate fi prelungită decât în următoarele cazuri:

a) pentru motive de interes general, caz în care durata contractului nu poate fi prelungită cu mai mult de 1 an;

b) în cazul în care operatorul, la cererea autorității administrației publice locale și pentru buna executare a serviciului sau pentru extinderea sistemului de iluminat public, acceptă să realizeze investiții semnificative, neprevăzute în contractul inițial și care nu ar putea fi amortizate în termenul rămas până la expirarea contractului inițial decât printr-o creștere excesivă a taxelor.

(3) Prelungirea va fi decisă, în condițiile alin.(2), de către consiliul local, consiliul județean sau Consiliul general al municipiului București, după caz.

CAPITOLUL IV

Operatorii și utilizatorii

Secțiunea I

Operatorii serviciului de iluminat public

Art.25.- (1) Serviciul de iluminat public se gestionează și se exploatează prin intermediul unor prestatori licențiați, denumiți în continuare *operatori*.

(2) Licențierea operatorilor se realizează în condițiile prevăzute de legea serviciilor comunale de utilități publice, de prezența lege și de legislația secundară emisă în aplicarea dispozițiilor acesteia.

Art.26.- (1) Au calitatea de operatori ai serviciului de iluminat public prestatorii care își desfășoară activitatea în baza licenței eliberate în condițiile legii de A.N.R.S.C.

(2) Operatorii serviciului de iluminat public beneficiază de același drepturi și obligații în raport cu autoritățile administrației publice locale sau cu beneficiarii serviciului, indiferent de modul de organizare, de tipul de proprietate, natura capitalului, de modalitatea de gestiune adoptată sau țara de origine.

(3) Operatorii din țările Uniunii Europene care, în fața A.N.R.S.C., fac dovada licențierii în țările de origine, vor fi admisi să prezinte o ofertă, în aceleași condiții ca și operatori autohtoni.

Art.27.- (1) Societățile comerciale cu capital social aparținând unităților administrativ-teritoriale sau statului, care prestează serviciul de iluminat public, pot fi privatizate în condițiile legii.

(2) Hotărârea de privatizare aparține consiliilor locale, consiliilor județene, Consiliului general al municipiului București sau Autorității pentru Valorificarea Activelor Statului - A.V.A.S., după caz, în funcție de apartenența capitalului social al societății comerciale ce urmează a fi privatizată.

Art.28.- (1) Operatorii licențiați să presteze serviciul de iluminat public într-o anumită localitate pot participa la procedurile de delegare a gestiunii și pot presta serviciul și în alte localități, în mod direct sau prin intermediul unei filiale, pe baze contractuale, în virtutea principiului liberei concurențe pe piața serviciilor comunale de utilități publice.

(2) Operatorul care prestează mai multe tipuri de servicii, în una sau mai multe localități, are obligația să țină evidențe și contabilitate separate pentru fiecare tip de serviciu și/sau localitate de operare în parte.

Art.29.- (1) Drepturile și obligațiile operatorilor prestatori ai serviciului de iluminat public se prevăd în regulamentul serviciului și în:

- a) hotărârea de dare în administrare, în cazul gestiunii directe;
- b) contractul de delegare a gestiunii, în cazul gestiunii delegate.

(2) Operatorii care au primit gestiunea unui serviciu de iluminat public au dreptul de servitute legală pentru toate instalațiile și echipamentele destinate prestării serviciului de iluminat public.

(3) În scopul prestării serviciului de iluminat public, operatorii pot produce sau cumpăra, în condițiile legii, energia electrică necesară.

Art.30.- (1) Operatorii serviciului de iluminat public au următoarele obligații:

- a) să gestioneze serviciul de iluminat public pe criterii de competitivitate și eficiență economică;
- b) să promoveze dezvoltarea, modernizarea și exploatarea eficientă a infrastructurii aferente serviciului de iluminat public;
- c) să respecte sarcinile asumate potrivit contractului de delegare a gestiunii serviciului sau pe cele stabilite prin hotărârea de dare în administrare, după caz;
- d) să asigure respectarea indicatorilor de performanță a serviciului de iluminat public, stabiliți de autoritățile administrației publice locale în regulamentul serviciului, anexat la hotărârea de dare în administrare sau la contractul de delegare a gestiunii, după caz;
- e) să furnizeze autorităților administrației publice locale A.N.R.S.C. și C.N.R.I. informațiile solicitate și să asigure accesul la toate informațiile necesare verificării și evaluării funcționării și dezvoltării serviciului de iluminat public;
- f) să pună în aplicare metode performante de management, care să conducă la reducerea costurilor de operare, inclusiv prin aplicarea procedurilor concurențiale impuse de normele legale în vigoare privind achizițiile de lucrări sau bunuri;
- g) să asigure finanțarea pregătirii profesionale a propriilor salariați.

(2) Penalitățile pentru nerespectarea de către operatori a indicatorilor de performanță se prevăd în regulamentul serviciului de iluminat public, anexat la hotărârea de dare în administrare sau la contractul de delegare a gestiunii serviciului, după caz.

Secțiunea a 2-a

Utilizatorii și beneficiarii serviciului de iluminat public

Art.31.- (1) Utilizatorii serviciului de iluminat public sunt, fie autoritățile administrației publice locale, fie asociațiile de dezvoltare comunitară constituite cu acest scop.

(2) Sunt beneficiari ai serviciului de iluminat public comunitățile locale în ansamblul lor sau, în cazul unei asociații de dezvoltare comunitară, comunitățile locale componente.

(3) Autoritățile administrației publice locale, în calitate de reprezentante ale comunităților locale și de semnatare ale contractelor de delegare a gestiunii, sunt responsabile de asigurarea serviciului de iluminat public, de respectarea regulamentului serviciului și a prevederilor prezentei legi.

Art.32.- (1) Dreptul de acces la serviciul de iluminat public și de a beneficia de acesta este garantat tuturor membrilor comunității locale, persoane fizice și juridice, în mod nediscriminatoriu.

(2) Regulamentele serviciilor de iluminat public organizate la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor trebuie să conțină prevederi referitoare la drepturile beneficiarilor serviciului, și anume:

a) accesul la informațiile publice privind serviciul de iluminat public;

b) dreptul oricărui locuitor și persoană juridică din aria de prestare a serviciului de a avea acces la serviciul de iluminat public, în condițiile respectării regulamentelor specifice;

c) obligația consiliilor locale, consiliilor județene sau a Consiliului general al municipiului București, după caz, a A.N.R.S.C. și a operatorilor, de a aduce la cunoștință publică deciziile cu privire la serviciul de iluminat public.

Art.33.- (1) Beneficiarii persoane fizice și/sau juridice ai serviciului de iluminat public au obligația de a respecta prevederile regulamentului serviciului de iluminat public și de a-și achita obligațiile de plată, stabilite sub formă de taxe locale.

(2) Utilizatorii serviciilor de iluminat public sunt obligați să achite sumele reprezentând contravaloarea facturilor emise de operatori pentru serviciile prestate, în termen de 15 de zile calendaristice de la data primirii acestora.

(3) Întârzierea în achitarea sumelor datorate, după expirarea termenului prevăzut la alin.(2), atrage majorări de întârziere egale cu cele utilizate pentru neplata obligațiilor față de bugetul de stat; valoarea maximă a acestora nu va depăși quantumul debitului și se constituie venit al operatorului, în condițiile contractului prin care se delegă gestiunea.

CAPITOLUL V

Finanțarea serviciului de iluminat public

Art.34.- (1) În vederea asigurării continuității serviciului de iluminat public, autoritățile administrației publice locale, respectiv asociațiile de dezvoltare comunitară, au responsabilitatea planificării și urmăririi lucrărilor de investiții necesare asigurării funcționării sistemului în condiții de siguranță și la parametrii ceruți prin prescripțiile tehnice; în acest scop, se vor întocmi programe de investiții bazate pe planificarea multianuală a investițiilor și ținându-se seama de ciclurile procesului bugetar, în conformitate cu reglementările legale.

(2) Cuantumul și regimul taxelor speciale necesare asigurării finanțării serviciului de iluminat public se stabilesc în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

(3) Structura și nivelul taxelor speciale vor fi stabilite astfel încât:

- a) să acopere costul efectiv al prestării serviciului;
- b) să asigure prestarea serviciului de iluminat public la nivelurile de calitate și indicatorii de performanță stabiliți de consiliile locale prin caietul de sarcini, regulamentul serviciului și prin contractele de delegare a gestiunii, după caz;

- c) să asigure realizarea unui raport calitate-cost cât mai bun pentru serviciul de iluminat public prestat pe perioada angajată și asigurarea unui echilibru între riscurile și beneficiile asumate de părțile contractante;
- d) să asigure întreținerea și exploatarea eficientă a bunurilor aparținând domeniului public și privat al unităților administrative-teritoriale, afectate serviciului de iluminat public;
- e) să încurajeze investițiile de capital;
- f) să respecte și să asigure autonomia financiară a operatorului.

Art.35.- (1) Finanțarea cheltuielilor curente de funcționare și de exploatare a serviciului de iluminat public se asigură din veniturile proprii ale operatorilor.

(2) Veniturile proprii ale operatorilor se formează prin:

- a) prevederi bugetare, în cazul gestiunii directe;
- b) încasarea de la autoritățile administrației publice locale, în calitate de reprezentante ale comunităților locale beneficiare ale serviciului de iluminat public, a sumelor reprezentând contravaloarea serviciului prestat, în cazul gestiunii delegate.

(3) Sumele necesare finanțării funcționării și exploatarii serviciului de iluminat public se prevăd în bugetele locale și se aprobă odată cu acestea prin hotărâri ale consiliilor locale, ale consiliilor județene sau ale Consiliului general al municipiului București.

(4) Finanțarea investițiilor pentru dezvoltarea, funcționarea și exploatarea serviciului de iluminat public din bugetele locale se face în baza hotărârilor consiliilor locale, ale consiliilor județene sau ale Consiliului general al municipiului București, după caz, potrivit legii.

(5) Sursele de finanțare a lucrărilor de investiții se asigură potrivit prevederilor legii serviciilor comunale de utilități publice.

(6) Hotărârile de dare în administrare, respectiv contractele de delegare a gestiunii vor prevedea sarcinile concrete ce revin autorităților administrației publice locale, respectiv operatorului, în ceea ce privește finanțarea și realizarea investițiilor.

(7) Bunurile rezultate din investițiile pentru reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii specifice sistemelor de iluminat public care se realizează din fonduri proprii ale operatorilor rămân în proprietatea acestora pe toată durata contractului de delegare a gestiunii, dacă la încheierea acestuia nu s-a convenit altfel și dacă, conform legii, nu fac parte din categoria bunurilor publice; în contractul de delegare a gestiunii se va preciza modul de repartiție a bunurilor realizate la închiderea contractului.

(8) În scopul atragerii de fonduri pentru modernizarea, extinderea sau reabilitarea sistemului de iluminat public, precum și pentru eficientizarea serviciului de iluminat public, operatorul va putea constitui garanții asupra dreptului de a exploata bunurile existente sau noi- create, cu aprobarea titularului dreptului de proprietate.

CAPITOLUL VI **Răspunderi și sancțiuni**

Art.36.- (1) Încălcarea dispozițiilor prezentei legi atrage răspunderea disciplinară, patrimonială, civilă, contravențională sau penală, după caz.

(2) Autoritățile administrației publice locale au dreptul să sancționeze operatorul serviciului de iluminat public, în cazul în care acesta nu prestează serviciul la nivelul indicatorilor de performanță stabiliți în hotărârea de atribuire a contractului de delegare a gestiunii sau în hotărârea de dare în administrare, prin:

a) aplicarea unor penalizări corespunzătoare prejudiciilor aduse utilizatorilor sau suficient de mari pentru a determina operatorul să remedieze deficiențele constatate; penalizările vor fi precizate în contractul de delegare a gestiunii, în hotărârea de dare în administrare sau în regulamentul serviciului, după caz;

b) solicitarea adresată autorității de reglementare competente de a anula licențele, respectiv autorizațiile de operare;

c) revocarea hotărârii prin care s-a aprobat delegarea gestiunii și rezilierea contractului de delegare a gestiunii serviciului dacă, timp de 12 luni de la încheierea acestuia, se constată încălcarea repetată a obligațiilor contractuale.

Art.37.- (1) Constituie contravenții și se sancționează cu amendă de la 30.000 lei la 50.000lei, următoarele fapte:

- a) prestarea serviciului de iluminat public, fără deținerea licenței;
- b) prestarea serviciului de iluminat public, fără contract de delegare a gestiunii;
- c) încredințarea unui contract de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public fără respectarea procedurilor legale;
- d) atribuirea unui contract de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public unui operator nelicențiat.

(2) Constituie contravenții și se sancționează cu amendă cu amendă de la 10.000 lei la 30.000 lei, următoarele fapte:

- a) încălcarea reglementărilor tehnice și comerciale stabilite de A.N.R.S.C., precum și nerespectarea condițiilor asociate licențelor;
- b) neîntocmirea regulamentului propriu al serviciului, în termen de 90 de zile de la aprobarea regulamentului-cadru al serviciului;
- c) încălcarea oricarei alte obligații prevăzute de prezenta lege, de regulamentul serviciului sau a reglementărilor autorității competente pentru care nu s-a prevăzut o sancțiune specifică.

(3) Constatarea contravențiilor prevăzute la alin.(1) și (2) și aplicarea sancțiunilor se fac de către împuterniciți ai președintelui A.N.R.S.C., de către primarii comunelor, orașelor și municipiilor, de către primarul general al municipiului București, după caz, și de persoanele împuternicite de aceștia sau de asociațiile de dezvoltare comunitară, conform competențelor stabilite de prezenta lege.

Art.38.- Contravențiilor prevăzute la art.37 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția celor prevăzute la art.28.

Art.39.- Consiliile locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, Consiliul general al municipiului București sau, după caz, asociațiile de dezvoltare comunitară vor stabili, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr.2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare, și alte fapte decât cele prevăzute la art.37 alin.(1) și (2) care constituie contravenții în domeniul serviciului de iluminat public.

CAPITOLUL VII

Dispoziții tranzitorii și finale

Art.40.- În termen de 1 an de la publicarea prezentei legi, A.N.R.S.C. va elabora regulamentul-cadru și caietul de sarcini-cadru al serviciului de iluminat public, care se aprobă prin ordin al președintelui acesteia.

Art.41.- Contractele de concesiune a serviciului de iluminat public, valabil încheiate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, își produc efectele potrivit prevederilor contractuale.

Art.42.- În cazul reorganizării ori lichidării judiciare a operatorilor care își desfășoară activitatea în baza unor contracte de delegare a gestiunii încheiate anterior intrării în vigoare a prezentei legi, consiliile locale, consiliile județene sau Consiliul general al municipiului București, după caz, vor demara procedura de atribuire a contractului de delegare a gestiunii și de desemnare a unui nou operator, conform prevederilor prezentei legi.

Art.43.- (1) În cazul sistemelor folosite atât pentru distribuția energiei electrice, cât și pentru iluminatul public, în termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, distribuitorul de energie electrică va asigura separarea fizică a liniilor electrice pentru iluminat public de liniile electrice pentru alimentarea cu energie electrică a altor consumatori, persoane fizice sau juridice; în această perioadă menținerea în funcțiune a zonelor comune va fi asigurată de distribuitorul de energie electrică, fără perceperea unor taxe suplimentare.

(2) În zonele urbane separarea sistemelor se va efectua prin trecerea liniilor electrice aeriene în linii electrice subterane, stâlpii rezultați în urma separării vor fi trecuți în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale și vor fi utilizați numai pentru susținerea corpurilor de iluminat. Susținerea altor elemente decât cele menționate va fi stabilită și aprobată de autoritățile administrației publice locale.

(3) La separarea sistemelor de iluminat public existente față de instalațiile de distribuție a energiei electrice, punctul de delimitare va fi la bornele de alimentare cu energie electrică a rețelei de iluminat public, după echipamentul de măsură.

(4) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, proiectarea și execuția sistemelor de iluminat public se vor face numai cu respectarea principiului separării sistemelor de iluminat public de sistemele de distribuție a energiei electrice.

Art.44.- Prevederile prezentei legi se completează cu dispozițiile legii serviciilor comunale de utilități publice.

Art.45.- Măsurile de natura ajutorului de stat prevăzute în prezenta lege vor fi notificate potrivit prevederilor Legii nr.143/1999 privind ajutorul de stat, republicată, și se vor acorda numai după autorizarea acestora de către Consiliul Concurenței, în condițiile îndeplinirii criteriilor prevăzute în legislația secundară privind ajutorul de stat.

Art.46.- Prezenta lege intră în vigoare în termen de 1 an de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art.47.- La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Ordonanța Guvernului nr.42/2003 privind organizarea și funcționarea serviciilor de iluminat public, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.68 din 2 februarie 2003, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.475/2003.

Acest proiect de lege a fost adoptat de Senat în şedinţă din 31 octombrie 2005, cu respectarea prevederilor articolului 76 alineatul (2) din Constituţia României, republicată.

PREŞEDINTELE SENATULUI

Nicolae Văcăroiu